

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722203078
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8722203078.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX B., toho času bytom B. D. XXX/XX, XXX XX B., právne zastúpenej: Mgr. Marcel Lesňák, advokát so sídlom Murgašova 87/6, 058 01 Poprad, IČO: 50 654 578, proti žalovaným: 1/ E. E., nar. XX.X.XXXX, bytom B. D. XXX/XX, XXX XX B., 2/ D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom B. D. XXX/XX, XXX XX B., obaja právne zastúpení: JUDr. Martin Tomas, advokát so sídlom Francisciho 3288, 058 01 Poprad, v konaní o odstránenie stavebných prác, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 19C/70/2022 – 127 zo dňa 20.3.2024 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovaným 1/ a 2/ priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu zamietol a žalovaným voči žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku okrem iného uviedol, že žalobkyňa podanou žalobou žiadala, aby súd zaviazal žalovaných na svoje náklady odstrániť stavebné práce už uskutočnené v rámci prestavby podkrovnej časti rodinného domu s. č. XXX postavenom na pozemku parcely registra „C“, parc. č. XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, k. ú. F. B. G. (vo vlastníctve žalovaných), ktoré presahujú cez hranicu medzi pozemkom parcely registra „C“, parc. č. XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, k. ú. F. B. G. (vo vlastníctve žalobkyne) a pozemkom parcely registra „C“, parc. č. XXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, k. ú. F. B. G. (vo vlastníctve žalovaných), určenú rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 16.11.2016, č. k. 7C/344/2015-168 na podklade geometrického plánu č. XXX/XXXX zo dňa 24.9.2014, ktorý vypracoval H. I. J.. Druhým výrokom žalobného návrhu žiadala, aby súd uložil žalovaným povinnosť doložiť novú projektovú dokumentáciu pre potreby konania č. XXXXX/XXX/XXXX vedeného na stavebnom úrade - Mesto Poprad, podľa ktorej budú vykonané stavebné práce uskutočnené v rámci prestavby podkrovnej časti rodinného domu s. č. XXX takým spôsobom, aby žiadna časť prestavby v podkroví nepresahovala na pozemok parcely registra „C“, parc. č. XXX/X a rovnako aby žiadna časť prestavby v podkroví nebola žiadnym spôsobom spojená s rodinným domom s. č. XXX.

3. V žalobe uviedla, že rozhodnutím stavebného úradu Mesta Poprad o prerušení konania o dodatočnom povolení stavby zo dňa 12.8.2022 bola žalobkyňa vyzvaná na podanie návrhu na rozhodnutie, keďže žiada, aby uvedená rekonštrukcia bola riešená tak, aby žiadna časť prestavby v podkroví nepresahovala na jej pozemok a na kamenný múr a nebola nijako spojená s jej rodinným domom, a aby boli realizované

také stavebné úpravy, na základe ktorých by rodinný dom s. č. XXX bol výlučne na pozemku parc. č. XXX/X k. ú. F. B. G..

4. Žalovaní napriek tomuto rozsudku zrealizovali stavebné práce v rámci prestavby podkrovnej časti rodinného domu tak, že tieto stoja na kamennom múre a zároveň presahujú nad kamenný múr vo vlastníctve žalobkyne, ktorého vonkajším okrajom prechádza hranica medzi nehnuteľnosťami určená uvedeným rozsudkom. Stavebnými úpravami je zasiahnuté aj do priestoru, ktorý je vo vlastníctve žalobkyne.

5. Žalovaní uviedli, že doposiaľ žiadne stavebné práce v rámci prestavby podkrovnej časti rodinného domu č. XXX, ktoré presahujú cez hranicu medzi nehnuteľnosťami nevykonali. Jediné, čo bolo v rámci úpravy podkrovnej časti rodinného domu urobené je to, že bolo vymenené strešné okno (ktoré zatekalo) za normálne. Všetko ostatné bolo vykonané v rámci prestavby rodinného domu na základe stavebného povolenia z roku 2002 a skolaudované v roku 2004.

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR č.460/1992 Zb. ust. § 124, § 126 ods. 1 a § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, keď v konaní vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by od roku 2004 žalovaní vykonali vo svojom rodinnom dome nejaké stavebné úpravy, ktorých odstránenia sa žalobkyňa domáha. Jediné, čo bolo preukázané, aj žalovanými tvrdené, bola výmena strešného okna za okno zvislé, čím nijakým spôsobom nezasiahli do vlastníckeho práva žalobkyne. Žiadne úpravy, ktoré by presahovali nad pozemok žalobkyne žalovaní nevykonali, strecha je pôvodná, šindel je pôvodný, nabitý v rokoch 2003-2004, keď sa stavalo. Kamenný múr je súčasťou jeho obytnej časti tak, ako to bolo skolaudované v roku 2004.

8. Nakoniec súd žalobu považuje v prvom bode žalobného návrhu aj za neurčitú a nie je možné z nej vyvodiť odstránenia ktorých stavebných prác sa žalobkyňa domáha. Chýba ich jasná špecifikácia. Rovnako druhý bol žalobného návrhu je zmätočný, nie je v kompetencii súdu nariaďovať žalovaným doložiť novú projektovú dokumentáciu pre potreby stavebného konania.

9. Možno súhlasiť so žalovanou stranou, že v danom prípade dochádza ku konkurencii dvoch nezávislých režimov vlastníctva, a to vlastníctva žalobkyne k pozemku a vlastníctva žalovaných k stavbe, čiastočne na tomto pozemku stojacej. K tomu, aby tento stred bol vyriešený za použitia ust. § 126 Občianskeho zákonníka bráni skutočnosť, že zásah do vlastníctva žalobkyne nebol a nie je neoprávnený, žalovaným k vybudovaniu stavieb svedčil spôsobilý právny titul, a to stavebné povolenie a kolaudačné rozhodnutie. V konečnom dôsledku v konaní žalobkyňa relevantne ani len nepreukázala, že by bola vlastníčkou predmetného kamenného múra, na ktorom sčasti má byť postavená stavba rodinného domu žalovaných.

10. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Žalobu považuje súd za neopodstatnenú, jej žalobný návrh za neurčitý, stavebné práce, ktoré by mali byť žalovanými odstránené nie sú ani len špecifikované, sčasti sa žalobný návrh vymyká z kompetencie súdu.

11. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní mali v tomto konaní plný úspech, majú teda nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyňi v rozsahu 100 %.

12. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. V odvolaní poukázala na to, že z rozhodnutia mesta Poprad o prerušení konania o dodatočnom povolení stavby zo dňa 12.8.2022 jasne vyplýva, že stavebný úrad toto konanie prerušil do doby právoplatného rozhodnutia súdu v spornej veci z dôvodu, že stavebnými úpravami, ktoré sú predmetom dodatočného povolenia, je zasiahnuté aj do priestoru, ktorý je predmetom sporu. Uvedené svedčí o tom, že po roku 2004 boli žalovanými vykonávané stavebné úpravy bez platného stavebného povolenia, inak by nežiadali o vydanie dodatočné povolenie stavby. Žalobkyňa, preto považuje konštatovania prvoinštančného súdu o oprávnenosti zásahu žalovaných do vlastníckeho práva žalobkyne ako aj o ich údajnej dobromyseľnosti za arbitrárne a nepreskúmateľné. Čo sa týka

vlastníctva kamenného múru je zrejmé, že tento je súčasťou nehnuteľnosti žalobkyne. Uvedené vyplýva z bodov č. 12., 20., 24., 26. odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 7C/344/2015-168 ako aj z výpovede svedka E., ktorý vo svojej výpovedi potvrdil, že pôvodný dom žalovaní celý zbúrali s výnimkou suterénu. Súčasný stav podkrovia nehnuteľnosti žalovaných sa nezhoduje so stavom podkrovia v čase jeho kolaudácie v roku 2004. Dôkazom toho je jednak fotodokumentácia z obhliadky v rámci súdneho sporu sp. zn. 7C/344/2015 vedeného na Okresnom súde Poprad ako aj fotodokumentácie vyhotovenej v rámci aktuálneho konania. Žalobkyňa namietala aj porušenie svojich procesných práv, keď nebola prítomná na obhliadke. Z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žiadne stavebné práce, ktoré presahujú cez hranicu medzi nehnuteľnosťami, nevykonali. Žalovaní 1/ a 2/ poukazujú na to, že v danom prípade tu dochádza ku konkurencii dvoch relatívne samostatných a nezávislých režimov vlastníctva a to žalobcovho vlastníctva k pozemku a vlastníctva žalovaných v 1. a 2. rade k stavbe čiastočne na tomto pozemku stojacej. Okrem uvedeného v konaní nebolo preukázané, že by žalovaní 1/ a 2/ od roku 2004 uskutočnili stavebné práce na svojom rodinnom dome, ktoré by presahovali na pozemok vo vlastníctve žalobkyne. Majú za to, že žalobkyňa koná v rozpore s dobrými mravmi. Vstup do rodinného domu č. XXX na obhliadku bol umožnený právnomu zástupcovi žalobkyne, ktorý si z obhliadky vyhotovoval fotografie. Na základe uvedeného žalovaní 1/ a 2/ navrhli, aby odvolací súd rozsudok súd prvej inštancie potvrdil a priznal žalovaným 1/ a 2/ proti žalobkyne náhradu trov odvolacieho konania vrátane trov právneho zastúpenia v rozsahu 100 %.

14. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení popiera všetky právne ako aj skutkové tvrdenia uvedené vo vyjadrení žalovaných k odvolaniu. Pokiaľ sú podľa žalovaných všetky stavebné práce vykonané do roku 2004 nie je zrejmé, prečo sa žalovaní v stavebnom konaní domáhajú dodatočného povolenia stavby a zlegalizovania žalobkyňou namietaných stavebných prác. Žalobkyňa nesúhlasí so stavebnými prácami zrealizovanými žalovanými, pretože tieto bezdôvodne a neoprávnene (nemajú na ich vykonanie žiadny právny dôvod) zasahujú do jej vlastníckeho práva tým, že sú realizované na kamennom múre v jej vlastníctve (ktorého vonkajší okraj je zároveň aj hranicou medzi nehnuteľnosťami), presahujú nad neho, tento kamenný múr si svojvoľne zabrali a stavebné úpravy realizovali až po štítový múr jej nehnuteľnosti - rodinného domu, s. č. XXX, ktorý si omietli za účelom zobytnenia zabratého priestoru.

15. Vo svojom ďalšom vyjadrení žalovaní zotrvali na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

16. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolania žalobcu aj žalovaného podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, pri viazanosti dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

18. K námietke nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd poznamenáva, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé

konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

19. Naplnenie tohto odvolacieho dôvodu žalobkyňa videla v tom, že jej nebolo umožnené zúčastniť sa na obhliadke.

20. Podľa ust. § 178 ods. 1 CSP, ak je strana zastúpená zástupcom na celé konanie, súd na pojednávanie spravidla predvolá len zástupcu; stranu súd predvolá, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch.

21. Podľa ust. § 211 ods. 2 CSP, obhliadka vecí, ktorú nemožno dopraviť na súd, sa vykonáva na mieste. Súd na ňu predvolá tých, ktorí sa predvolávajú na pojednávanie.

22. Podľa citovaných ustanovení sa na obhliadku predvolávajú tí, ktorí sa predvolávajú aj na pojednávanie. Ak je strana v konaní zastúpená zástupcom na celé konanie, súd vždy predvolá zástupcu strany. Zákon stanovuje, že strana sa na pojednávanie predvolá len v takom prípade, ak je nevyhnutné vykonať jej výsluch. Keďže táto úprava platí obdobne aj pre obhliadku, postačuje ak je na obhliadku prevolaný, a teda aj prítomný, len zástupca strany. Uvedené platí za predpokladu, že súd nepovažuje za potrebné pri obhliadke dopytovať stranu sporu ohľadom bližšieho vysvetlenia vecí, pre objasnenie ktorých súd obhliadku nariadil. Keďže v prejednávanej veci súd prvej inštancie na obhliadku predvolal len právnych zástupcov strán sporu, nepovažoval osobnú účasť žalobkyne za potrebnú. V kontexte uvedeného tak skutočnosť, že žalobkyňa nebolo umožnené vstúpiť na pozemok a do rodinného domu žalovaných, tak nemožno považovať za porušenie jej procesných práv. Prítomnosť žalobkyne bola zabezpečená prostredníctvom jej právneho zástupcu, a žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa s fotodokumentáciou vyhotovenou pri obhliadke. Navyše žalobkyňa nebola odopretá účasť na celom úkone obhliadky, ale len v tej časti, ktorá sa konala na nehnuteľnostiach žalovaných. Žalobkyňa sa obhliadky vo zvyšnej časti zúčastnila a predniesla aj svoje vyjadrenie.

23. Dôležité je tiež uviesť, že obhliadka sa vykonávala v obydlí žalovanej strany, pričom ani pri súdnej obhliadke bez súhlasu oprávnených osôb nie je možné vstúpiť na miesta, ktoré nie sú verejne prístupné.

24. Na dôvažok, účelom obhliadky je v prvom rade umožniť súdu, nie stranám sporu, vlastnými zmyslami vnímať stav vecí, ktoré sú predmetom sporu, alebo inak so sporom súvisia. Obhliadka je procesný inštitút, prostredníctvom ktorého sa súd oboznamuje so skutočným stavom vecí tak ako sa nachádzajú v teréne (v prípade nehnuteľností), za účelom získať čo najpresnejšiu vedomosť o tom, čo je medzi stranami sporné. Strany sporu obvykle dobre poznajú stav vecí, preto cieľom obhliadky nie je získanie informácií stranami sporu, a teda ani ich účasť na obhliadke nie je za každých okolností nevyhnutná. Vychádzajúc z uvedeného, ani osobná prítomnosť žalobkyne v dome žalovaných by nič nezmenila na tom, čo mal súd možnosť vidieť a s čím mal možnosť sa oboznámiť.

25. V Nadväznosti na uvedené táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebolo odvolacím súdom zistené porušenie žiadneho čiastkového procesného práva odvolateľa v takej miere, ktorá by odôvodňovala záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé.

26. K námietke nesprávnych skutkových zistení z vykonaných dôkazov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. f) odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu vecí je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdny sú povinné na všetky uvedené procesné

úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

27. Ani táto odvolacia námietka však naplnená nebola, keďže súd prvej inštancie listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise vyhodnotil správne, pravdivosť vykonaných dôkazov sporovými stranami napadnutá nebola a súd takto samotné listinné dôkazy ani nevyhodnocoval (nepravdivosť dôkazov) a z odôvodnenia samotného rozsudku sa nejaví žiadne porušenie pravidiel formálnej logiky.

28. K námietke nesprávneho právneho posúdenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. h) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

29. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo. Vo vzťahu k aplikácii práva všeobecnými súdmi má odvolací súd za to, že výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov (v danom prípade súd prvej inštancie) musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán sporu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení právnych noriem, tak ako ich v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol súd prvej inštancie, neobmedzil toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

30. V prejednávanej veci sa žalobkyňa domáha ochrany svojho vlastníckeho práva odstránením stavebných prác, ktoré podľa jej tvrdení presahujú nad jej pozemok a sú realizované na kamennom múre, ktorý je postavený pozdĺž hranice pozemkov. Ako uviedla žalobkyňa, hranica medzi pozemkami vo vlastníctve strán sporu bola určená rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 7C/344/2015 zo dňa 16.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 20Co/92/2017 zo dňa 30.4.2019 a to tak, že hranica prechádza bodmi 19-17-16-13-20-11-10-9 určených podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX zo dňa 24. 9. 2014, ktorý vypracoval H. I. J., t.j. hranica prechádza po vonkajšom obvode kamenného múra z pohľadu žalobkyne.

31. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie ďalej vyplynulo, že žalovaní kúpili rodinný dom v roku 1997. Na základe stavebného povolenia zo dňa 23.1.2002 uskutočnili jeho prestavbu. Dom bol následne skolaudovaný rozhodnutím stavebného úradu zo dňa 16.12.2004. V roku 2017 žalovaní vykonali ďalšie stavebné úpravy (výmena strešného okna za okno zvislé a i.), ktoré čiastočne, podľa tvrdení žalobkyne, presahujú nad jej pozemok.

32. Súd prvej inštancie žalobu zamietol jednak z dôvodu nepreukázania rozhodujúcich tvrdení zo strany žalobkyne a neurčitosti a zmätočnosti žalobného petitu.

33. Súd prvej inštancie správne uviedol, že žalobkyňa ohľadom svojho tvrdenia o zásahu do jej vlastníckych práv realizovaním stavebných prác na rodinnom dome žalovaných neuniesla dôkazné bremeno.

34. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho

neprospech. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

35. V občianskom súdnom sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Súd rozhoduje (len) na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov. I keď súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 veta tretia O.s.p.), zodpovednosť za zistenie skutkového stavu spočíva na procesných stranách. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/294/2012 zo dňa 23.1.2014).

36. Žalobkyňa, pokiaľ tvrdila, že žalovaní zasiahli stavebnými prácami do jej vlastníctva, mala jednak povinnosť tvrdenia a jednak dôkaznú povinnosť, t.j. bola povinná uviesť, akými konkrétnymi prácami bolo zasiahnuté do jej majetku, v akom rozsahu, a predložiť o tom súdu relevantné dôkazy.

37. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení predložila rozhodnutia stavebného úradu o prerušení stavebného konania zo dňa 18.10.2018 a 12.8.2022, záznam zo štátneho stavebného dohľadu zo dňa 9.5.2018, odpoveď mesta Poprad zo dňa 11.11.2020 na podnet žalobkyne. Ani jeden z týchto dôkazov však nepreukazuje, že by žalovaní uskutočňovanými stavebnými prácami zasiahli do vlastníctva žalobkyne, nakoľko ani v jednom z týchto dokumentov nebol s právnou relevanciou konštatovaný zásah do vlastnických práv žalobkyne, ani z nich inak nevyplýva. Rovnako ani projektová dokumentácia a obhliadka na mieste nepreukázala, že by žalovaní vykonávali stavebné práce v rozsahu prekračujúcom cez ich pozemok a nad rámec stavby skolaudovanej v roku 2004.

38. Žalobkyňa má za to, že žalovaní zasahujú do jej vlastníctva stavebnými prácami vykonávanými nad kamenným múrom, pričom žalobkyňa tento múr považuje za svoje vlastníctvo. Pokiaľ je dom žalovaných v akejkoľvek časti napojený na kamenný múr, ktorého vlastníctvo je medzi stranami sporné, stalo sa tak ešte v rámci pôvodnej prestavby, za stavu pred posunutím hranice, kedy pozemok pod kamenným múrom patril žalovaným. Odvolací súd nad rámec uvedeného a k odvolacím námietkam žalobkyne považuje za potrebné dodať, že v čase pôvodnej prestavby domu žalovaných v rokoch 2002 až 2004 hranica pozemku pod kamenným múrom, ktorá bola neskôr rozhodnutím súdu (rozsudok Okresného súdu Poprad č.k. 7C/344/2015 zo dňa 16.11.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 20Co/92/2017 zo dňa 30.4.2019) posunutá v prospech žalobkyne viedla tak, že sporná časť pozemku pod kamenným múrom bola súčasťou pozemku žalovaných. Žalovaní teda pri prestavbe domu v rokoch 2002 až 2004 rešpektovali vtedy platný právny stav a v súlade s tým ich stavba nepresahovala cez hranicu pozemkov. Na tomto mieste je nevyhnutné uviesť, že je potrebné rozlišovať neoprávnenú stavbu a nepovolenú stavbu. Neoprávnenou je taká stavba, ktorá bola postavená na cudzom pozemku bez toho, aby vlastník stavby mal k jej postaveniu občianskoprávne oprávnenie (vlastnícke právo, vecné bremeno, obsahom ktorého je právo zriadiť stavbu a obligačné právne úkony). Nepovolenou je stavba, ktorá bola zrealizovaná v rozpore so stavebnoprávnymi predpismi, najmä bez stavebného povolenia. Dodatočné odpadnutie občianskoprávneho oprávnenia po postavení stavby nezakladá neoprávnenosť stavby. Odvolací súd nepopiera, že v dôsledku súdneho rozhodnutia o zmene priebehu hranice je časť domu žalovaných postavená na pozemku žalobkyne, avšak ako bolo uvedené, dodatočné odpadnutie občianskoprávneho oprávnenia po postavení stavby, v tomto prípade strata vlastníckeho práva k časti pozemku, nezakladá neoprávnenosť stavby. Preto ak žalovaní v neskoršom období od roku 2017 vykonávali stavebné (rekonštrukčné) práce aj v priestore nad kamenným múrom (ktorého vlastníctvo je sporné, avšak pozemok pod ním je vo vlastníctve žalobkyne), konali len v rámci toho, čo bolo oprávnené postavené v rokoch 2002 až 2004. Opak v konaní preukázaný nebol.

39. Ak stavebné práce v rokoch 2002 až 2004 žalovaní vykonávali aj v časti nad kamenným múrom, v súlade s vtedy platným právnym stavom, kedy im svedčal zápis o vlastníckom práve aj k pozemku pod kamenným múrom, nemožno hovoriť o neoprávnenej stavbe, a preto nie je možné žiadať odstránenie stavby, resp. ani dodatočných stavebných prác nadväzujúcich na pôvodnú oprávnenú stavbu. Pokiaľ

v dôsledku neskorších súdnych rozhodnutí došlo k zmene tohto právneho stavu a teda aj k faktickému zásahu do vlastníctva žalobkyne, je potrebné využiť iné právne inštitúty na nápravu tohto stavu.

40. V súvislosti s vlastníctvom múra je potrebné uviesť, že vlastnícke právo k pozemku nezakladá vlastnícke právo k stavbám na ňom stojacich a to v zmysle zásady „superficies solo non cedit“. Z uvedeného vyplýva, že vlastníctvo žalobkyne k pozemku pod kamenným múrom neznamena, že žalobkyňa je aj vlastníčkou samotného kamenného múra. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 7C/344/2015 zo dňa 16.11.2016 súd dospel k opačnému názoru. Výrokom spomínaného rozsudku bol určený priebeh hranice medzi pozemkami, nie vlastnícke právo k múru, pričom tak pre strany sporu, ako aj pre súd je záväzná len výroková časť rozsudku. Pokiaľ vlastnícke právo, ktoré je medzi stranami sporné, nebolo určené vo výroku rozsudku, nemožno otázku vlastníctva považovať za uzavretú.

41. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že žalobný petit je neurčitý a zmätočný. Petit je najdôležitejšou obsahovou náležitosťou návrhu. V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť (teda aj vykonateľnosť) výrokov rozsudkov. Žalobný petit (návrh na výrok rozsudku súdu) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, lebo súd nemôže účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t.j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané (I. ÚS 233/97).

42. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáha odstránenia doposiaľ uskutočnených stavebných prác. K tomuto je potrebné uviesť, že takýto petit je neurčitý a nevykonateľný. Z takto naformulovaného petitu nie je zrejmé, čo konkrétne majú žalovaní odstrániť. Rozhodnutie o tom, čo je potrebné odstrániť, by aj po vydaní vyhovujúceho rozsudku zostalo na uvážení žalovaných. Ak by súd prevzal takto navrhovaný žalobný petit do výroku rozsudku a uložil by žalovaným povinnosť odstrániť stavebné práce uskutočnené v rámci prestavby rodinného domu, tak, ako žiada žalobkyňa, nevyriešil by sa tým spor medzi stranami, nakoľko naďalej by ostalo sporné, ktoré stavebné práce majú žalovaní odstrániť.

43. Ani druhá časť žalobného petitu nemôže byť podkladom pre vyhovujúci výrok rozsudku.

44. Podľa ust. § 3 CSP, súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

45. Súdy neprejednávajú a nerozhodujú právne veci vyplývajúce z verejnoprávných vzťahov. Stavebné konanie ako konanie správne spadá pod oblasť verejného práva. Povinnosť predložiť projektovú dokumentáciu stavebnému úradu v správnom konaní je vecou výlučne tohto správneho konania, rovnako aj oprávnenie vyžadovať od účastníka projektovú dokumentáciu v potrebnej kvalite je v výlučne v kompetencii a právomoci správneho orgánu. Súdy ako orgány prejednávajúce súkromnoprávne spory nie sú oprávnené ukladať povinnosti účastníkom správneho konania.

46. K námietke nepreskúmateľnosti odvolací súd dodáva, že je nepochybné, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (porovnaj IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Treba mať na zreteli aj to, že vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí)

nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označeného práva (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08).

47. Za daného stavu, keď žalobkyňa nepreukázala, že by žalovaní dodatočnými stavebnými prácami realizovanými v rámci pôvodnej oprávnenej stavby, zasiahli do jej vlastníckeho práva, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane správneho súvisiaceho výroku o trovách konania.

48. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1, 2 CSP a úspešným žalovaným, ktorí, vzhľadom na potvrdenie zamietavého rozsudku, boli v odvolacom konaní plne úspešní, priznal voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (ust. § 262 ods. 2 CSP).

49. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).